

تحلیل محتوا مطالعات اجتماعی پایه سوم ابتدایی براساس حوزه های موضوعی برنامه درسی و انتظارات یادگیری راهنمای تدریس معلم

زهرا کریم نژاد لالمی^۱، فاطمه کریم نژاد لالمی^۲

^۱ مربی دانشگاه بنت الهدی صدر رشت (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی آموزش ابتدایی بنت الهدی صدر رشت

چکیده

دوره ابتدایی یکی از حساس ترین مقاطع زندگی هر انسانی است و شالوده شخصیت رفتار و عادت های اساسی یادگیری انسان ها بر چگونگی تربیت و آموزش است که در این دوره انجام می پذیرد و آنچه بعدها به دست خواهد آمد بر این بنیان قرار خواهد گرفت (سلسیلی، ۱۳۸۷). از آنجا که آموزش دوره ابتدایی به عنوان مبنا و اصل همه آموزش ها مطرح می شود و در واقع سنگ زیربنای نظام آموزشی به شمار می آید توجه اساسی به این دوره اهمیت ویژه ای دارد (شاکری و طباطبایی فرد، ۱۳۹۲). یکی از مهم ترین راه های انتقال و تحکیم و توسعه ارزش ها، توانمندی های موجود در تحصیلات مدرسه ای و محتوای کتب درسی است. کتب درسی یکی از مهمترین مراجع و منابع یادگیری دانش آموزان در نظام های آموزشی محسوب می شوند، در نظام آموزشی ما نیز به دلیل اینکه بیشتر فعالیت ها و تجربه های آموزشی دانش آموزان و معلم حول محور آن ها سازماندهی می شود، از اهمیت بسزایی برخوردارند (مهدی زاده و حامدی نسب، ۱۳۹۲). مفاهیم کتب درسی باید به پرورش و رشد نگرش ها، گرایش ها و مهارت های بپردازد که نسل نو را قادر سازد تا جامعه ای بهتر ایجاد کند (آیزنر، ۱۹۹۲). ضرورت های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی عصر حاضر موضوع تربیت شهروندی را به یکی از مهمترین زمینه های تصمیم و عمل در نظام آموزش و پرورش تبدیل کرده است. تربیت شهروندان مسئول و آگاه یکی از محوری ترین و بنیادی ترین رسالت های نظام آموزشی در کشورهای مختلف است. هر کشوری در قالب آموزش رسمی و غیررسمی وظیفه آماده کردن شهروندان را برای ورود به زندگی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دارد که این کار در قالب آموزش مستقیم شهروندی از طریق گنجانیدن عنوان درسی به همین نام یا در قالب آموزش دروس مختلف انجام می پذیرد (فزونی شره جینی و پیری، ۱۳۹۵).

واژه های کلیدی: تحلیل محتوا، حوزه های موضوعی برنامه درسی، انتظارات یادگیری، راهنمای تدریس